

شرح زیارت

أَمِينُ اللَّهِ

نویسنده

بانو م. ن. مدرّس فتحی

زیارت امین الله. شرح

شرح زیارت امین الله / نویسنده بانو م. ن. مدرّس فتّحی. - [تهران]: آفاق، ۱۳۸۴.
ص. ۲۰۰

ISBN 964 - 6058 - 68 - 3

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما.

M.N. Modarres-e- Fat-hce

ص. ع. لاتینی شده:

SHaRH-E-ZEEYAARAT-E- AMEEN-O-LLAH=

Illustration of the Ameen-O-Llaah Pilgrimage prayer

کتابنامه: ص [۱۸۱] ۱۸۲؛ هم چنین به صورت زیر نویس.
نمایه.

۱. زیارت نامه امین الله. نقد و تفسیر الف. مدرّس فتّحی، منصوره، ۱۳۶۶. - شارح
ب. عنوان.

۲۹۷/۷۷

BP ۲۷۱/۱۰۴۲۲/م ۲

۱۳۸۴

م ۸۴-۳۸۲۴

کتابخانه ملی ایران

نشر آفاق

تهران: خیابان یاسداران، دشتان چهارم، نبش زمرد، پلاک ۲۳

کد پستی ۱۹۲۷۹۴۶۶۶۶ - تلفن: ۲۸۴۷۰۳۵ - فاکس: ۲۸۵۵۹۰۷

E-mail : info@afagh.org

www.afagh.org

شرح زیارت امین الله

بانو م. ن. مدرّس فتّحی

چاپ اول: ۱۳۸۴ ش. ۳۰۰۰ نسخه

طرح جلد: علی اکبریزدی

حروف چینی و صفحه آرایی: سیاهی

صحافی: فرنو

۲۲۰۰ تومان

حقّ شرعی و قانونی هر نوع چاپ و تکثیر فقط برای مؤلف محفوظ است.

ISBN 964 - 6058 - 68 - 3

شابک ۹۶۴-۶۰۵۸-۶۶-۳

تقدیم :

به درگاه امین خدا در زمین و حجت زنده‌ی او بر ماسوی

آقا و مولا و سرور و امام مهربان

حضرت حجت‌بن‌الحسن المهدی

عجل الله تعالی فرجه الشریف

امید آن‌که مقبول نظر قطب عالم امکان قرار گیرد و آن

پیشوای دور از دیدگان مرا در ردیف محبتان خاندان

عصمت و طهارت علیهم‌السلام به حساب آورد.

بِسْمِهِ وَكَرَمِهِ

مقدمه

www.ketab.ir

ابن ابی قُرّه از محمد بن عبدالله از اسحاق بن محمد بن مروان از پدرش از
علی بن سیف بن عُمیره از پدرش از جابر جُعفی نقل می کند: امام ابو جعفر
باقر العلوم علیه السلام فرمود:

«پدرم علی بن الحسین علیه السلام، منزلگاهش را بعد از شهادت پدر
(بزرگوار)ش، به شکل خیمه گاهی (بافته) از موی حیوان در میان صحرا
(هم چون خانه های عشایری) ترتیب داده بود و چند سالی دور از مردم
زندگی می کرد و مخالطه (نشست و برخاست) با آنها را خوش نمی داشت
تا آن که زمانی از همان جا به قصد زیارت جد و پدرش بدون آن که کسی را
آگاه کند - عازم عراق شد.

من با پدرم به قصد زیارت امیر المؤمنین علیه السلام رهسپار شدیم و جز
دو شتر، جان داری با ما نبود تا به نجف رسیدیم که از بلاد کوفه بود. پدرم
به مکان قبر (مطهر) نزدیک آمد و گریه سر داد؛ چندان که محاسنش از
اشک دیدگان آب یاری شد. سپس این گونه به زیارت امیر مؤمنان علیه السلام
پرداخت:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ

عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَحُجَّتَهُ ۱، أَشْهَدُ أَنَّكَ جَاهَدْتَ ۲... تا جمله‌ی
مُنْقَلَبِي وَ مَثْوَايَ ۳»

جابر جعفی گوید: امام محمد باقر علیه السلام فرمود:

«احدی از شیعیان ما در کنار قبر امیرالمؤمنین یا نزد قبر یکی از
انصار علیهم السلام این زیارت را بر زبان نمی‌راند و خدای را نمی‌خواند، مگر آن‌که
دعایش را در میان بسته‌ای (یا کاغذی) از نور بالا می‌برند و مهر پیامبر
گرامی صلی الله علیه و آله را بر آن می‌زنند و (در ملا اعلی) محافظت می‌شود تا زمانی که
تسلیم قائم آل محمد صلوات الله علیهم آجین گردد و خواننده‌اش به کرامت و
تحیت بشارت داده شود.» ۴

این زیارت در صفحات ۲۶۴ - ۲۶۵ جلد ۱۰۰ بحار الأنوار، از
کامل الزیارات، صفحه‌ی ۳۹، تألیف ابوالقاسم جعفر بن محمد بن جعفر بن موسی
ابن قولویه القمی (متوفای ۳۶۸) نقل شده و بعد از جمله‌ی «مُنْقَلَبِي وَ مَثْوَايَ» این
عبارت آمده است: «أَنْتَ إلهي وَ سَيِّدي وَ مَوْلایِ اغْفِر...» تا آخر زیارت که «إِنَّكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» است.

در مفاتیح الجنان نیز با عنوان زیارت دوم حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام آمده و
در کامل الزیارات نشر صدوق در سال ۱۳۷۵ شمسی، در باب یازدهم، صفحات
۳۶ - ۳۸ آمده است. راویان دیگر آن عبارت‌اند از: ابوالقاسم جعفر بن محمد
مؤلف کتاب کامل الزیارات که روایت می‌فرماید از شیخ خود، ابوعلی احمد بن
علی بن مهدی و او از پدرش علی بن صدقة الرقی، از حضرت علی بن موسی علیه السلام
که فرمود:

۱. عَلَى عِبَادِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَشْهَدُ... (کامل الزیارات)

۲. بنابر روایت ابن ابی‌قرّة و ضبط بحار الأنوار ۱۰۰: ۲۶۷.

۳. بر حسب ضبط بحار الأنوار ۱۰۰: ۲۶۷.

۴. نقل با تصرّفی در ترجمه از بحار الأنوار ۱۰۰: ۲۶۶ - ۲۶۸، منقول از فرحة العری: ۱۴.

«پدرم موسی بن جعفر علیه السلام برایم نقل کرد، او هم از پدرش جعفر
الصادق علیه السلام که ایشان فرمودند:

ذَارَ زَيْنَ الْعَابِدِينَ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ علیه السلام قَبْرَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ بْنِ
أَبِي طَالِبٍ علیه السلام وَقَفَّ عَلَى الْقَبْرِ فَبَكَى، ثُمَّ قَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ...

«(حضرت امام) زین العابدین علی بن الحسین علیه السلام قبر امیرالمؤمنین
علی بن ابی طالب علیه السلام را زیارت کرد. آن حضرت در کنار قبر (مطهر) ایستاد و
گریان شد و چنین گفت: سلام و رحمت و برکات الهی بر تو باد، ای
امیرالمؤمنین...»

در ادامه به اختلاف الفاظ در نسخه اشاره خواهد شد؛ **إن شاء الله.**
شیخ الطائفة الإمامية أبي جعفر محمد بن الحسن بن علي الطوسي (۳۸۵ -
نجف اشرف، شب دوشنبه ۲۲ محرم ۴۶۰) در کتاب مصباح المتنهجد و سلاح
المتعبد چنین فرموده است: زیارة أمير المؤمنين يوم الغدير:
جابر از ابو جعفر امام باقر علیه السلام روایت کرد که:

«پدرم به مشهد امیرالمؤمنین علیه السلام گذر کرد و در کنار قبر ایستاد و

گریست و گفت: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ... مُنْقَلَبِي وَمَثْوَايَ.»

ثواب کسی که آن را نزد قبر امیرالمؤمنین یا نزد قبر یکی از ائمه علیهم السلام
بخواند، از حضرت باقر العلوم علیه السلام در سطور قبل آمد.^۱

در کتاب البذلّة الأمين تألیف شیخ تقی الدّین ابراهیم (متوفای ۹۰۵ هـ. ق)،
پسر شیخ زین الدّین علی، پسر شیخ بدرالدّین حسن، پسر شیخ محمد، پسر
شیخ صالح، پسر شیخ اسماعیل الحارثی الهمدانی الخارفي العاملي الکفعمي

۱. مصباح المتنهجد، نشر و تصحیح اسماعیل انصاری زنجانى، ۱۴۰۱ هـ. ق، قم. شیخ طوسی
در ۷۵ سالگی در نجف اشرف درگذشت و در خانه اش مدفون شد. طبق وصیت او، خانه اش به مسجد
تبدیل و محل تدریس طلاب گردید.

اللَّوِزِيَّ الْجُبِّيَّ، رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى- که نسبش به تابعی عظیم القدر، حارث بن عبدالله الأَعْوَرِ الهَمْدَانِي از اصحاب عالی مرتبه‌ی مولا علی بن ابی طالب علیه السلام^۱ منتهی می‌شود- آمده است^۲:

يُسْتَحَبُّ أَنْ تَزُورَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام بِهَذِهِ الزَّيَارَةِ، قَالَ الْبَاقِرُ عليه السلام:
مَضَى أَبِي عَلِيٍّ عليه السلام الْحُسَيْنِ عليه السلام ...

امام پنجم علیه السلام فرمود: «پدرم به سوی قبر امیرمؤمنان رفت و ایستاد و گریان شد و این‌گونه خطاب کرد:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ... مُنْقَلَبِي وَمَثْوَايَ.

و کفعمی در آغاز کلام فرموده است: مستحب است امیرمؤمنان را بدین‌گونه زیارت کنید.

الدُّعَاءُ یعنی خدا را خواندن و از او کمک خواستن به آن نحو که خود یاد داده است:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ: ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾^۳

﴿پروردگارتان فرمان داده است که از من بخواهید تا به شما بدهم

(مرا بخوانید تا به شما جواب بدهم).﴾

و فرموده است:

﴿... إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ

دَاخِرِينَ﴾^۴

﴿آنان که از عبادت و پرستش من سرکشی می‌کنند، به‌زودی در حال

خواری و خفت به جهنم درآیند (در حقیقت به خدا تکبر می‌کنند).﴾

۱. الغدير ۱۱: ۲۱۳-۲۱۷ با شرحی مبسوط.

۲. نشر مکتبه‌ی صدوق، ۱۳۸۳ هـ. ق، ص ۲۹۵ و ۲۹۶.

۳ و ۴. غافر [المؤمن] (۴۰): ۶۱.

راوی به حضرت صادق علیه السلام عرض می‌کند: قربانتان شوم! اگر دو نفر مرد در مسجد باشند؛ یکی نماز (مستحبی) بسیار می‌خواند و دیگری بسیار دعا می‌کند. کدام یک افضل است؟ فرمود: «هر دو خوب است و دعا افضل است». آن‌گاه امام علیه السلام آیه‌ی ۶۱ سوره‌ی غافر را قرائت فرمودند.^۱

حضرت امام صادق علیه السلام در پاسخ زندیقی که همین آیه‌ی مبارکه را در ضمن سؤالاتی چند مطرح کرد، فرمودند:

«وَيَحْكُمُ مَا يُدْعَوُ أَهْدُ إِلَّا اسْتَجَابَ لَهُ.»

«تو را چه می‌شود؟ (و یحک کلمه‌ی ترخم است؛ بر عکس کلمه‌ی و یلک) احدی خدا را نخواهد (از خدا چیزی درخواست نکرد) مگر آن‌که خدا درخواستش را به اجابت رسانید.»

آن‌گاه در ادامه فرمودند:

«دعای ظالم مستجاب نیست تا توبه (و جبران) کند و دعای کسی که سزاوار دعا کردن است و مُحَقِّق است (نه ظالم)، مستجاب است و خدا بلا را از او دفع می‌کند؛ آن بلایی که بنده خبری از آن ندارد و یا خدا، دعای مستجاب شده‌اش را برای او ذخیره می‌کند برای روزی که به آن حاجت دارد و اگر بنده از خدا چیزی بخواهد که خیر و صلاح او در آن نباشد، خدا آن دعا را مستجاب نمی‌کند.»^۲

از رسول الله صلی الله علیه و آله نیز روایت است که:

«الدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ وَ عَمُودُ الدِّينِ وَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ.»

«درخواست و گدایی در خانه‌ی خدا، سلاح مؤمن است و دعا، ستون و برپادارنده‌ی دین و روشنائی آسمان‌ها و زمین است.»^۳

۱. تفسیر قرآن شیخ محمود یاسری رحمته الله: ۳۵۰.

۲. مستدرک سفینه البحار ۳: ۲۷۲، به نقل از بحار الأنوار ۱۰: ۱۷۴.

۳. مستدرک سفینه البحار ۳: ۲۷۳، به نقل از بحار الأنوار ۹۳: ۲۹۴.

در روایات اربعه (از چهارصد کتاب برگزیده ی حدیث) آمده است:

«تَقَدَّمُوا بِالْדُّعَاءِ قَبْلَ نُزُولِ الْبَلَاءِ».

«قبل از آمدنِ بلا در دعا خواندن پیش دستی کنید.»

دعا و طلب حاجت از خدا در کنار قبر پدر و مادر- بعد از آن که آدمی برای آن ها دعا کرده باشد- نیز شایسته است. هم چنین فرموده اند:

«الدُّعَاءُ يَرُدُّ الْقَضَاءَ الْمُبْرَمَ فَأَتَّخِذُوهُ عِدَّةً».

«دعا قضا و حکم قطعی را برمی گرداند. پس مستمراً و بسیار بخوانید.»

هم چنین فرمودند:

«ادْفَعُوا أَمْوَاجَ الْبَلَاءِ عَنْكُمْ بِالْدُّعَاءِ»^۱

«به وسیله ی دعا، امواج بلا را از خود دور کنید.»

نگاهی گذرا به زیارت امین‌الله و سند آن

زیارت دوم امیرمؤمنان علیه السلام در مفاتیح الجنان، «زیارت امین‌الله» است که در نهایت اعتبار است و در تمام کتب مزارعه و مصابیح نقل شده است و علامه‌ی مجلسی رحمته الله فرموده که آن بهترین زیارات است از جهت متن و سند و باید که در همه‌ی روضات مقدسه‌ی بر این مواظبت نمایند.^۱ در حرم سایر ائمه‌ی معصومین، به جای امیرالمؤمنین علیه السلام، همان امام معصوم نام برده می‌شود.

جابر از امام محمد باقر علیه السلام نقل می‌کند (و به روایت کامل زیارات، امام علی بن موسی الرضا از پدرشان موسی بن جعفر، از حضرت صادق علیه السلام) که:

«امام سجّاد علیه السلام کنار قبر امیرمؤمنان گریست و این زیارت را بخواند: ...»

این زیارت، مختصری از خصوصیات امام معصوم علیه السلام را بیان کرده و بیشتر توجه به دعا و خواسته‌های مشروع و راه سعادت انسان‌ها را تعلیم داده و سپس به راز و نیاز با خداوند متعال پرداخته است. امام سجّاد علیه السلام در این دعا به دو نکته اشاره فرموده‌اند:

۱- طرز دعا کردن در پیشگاه الاهی.

۲- استفاده‌ی بیشتر از اماکن متبرک ائمه‌ی معصومین علیهم السلام.

در حقیقت، امام سجّاد علیه السلام اولاً، به شخص زائر یاد می‌دهند که در چنین جایگاه مقدسی چگونه به راز و نیاز با معبود خود بپردازد و چگونه همه‌ی خواسته‌های آخروی خود را از پیشگاه الاهی بخواهد و با چه زبانی و با چه بیانی درخواست خود را مطرح کند. دوم این‌که: اگر در چنین مکان‌هایی واقع شد، از فرصت استفاده کند و محل‌های عبور و مرور ملائکه و اولیاء الله

۲۰..... شرح زیارت امین الله

را مغتنم بشمارد و از این فیوضات الاهی استفاده‌ی عالی ببرد. از امام باقر علیه السلام نقل شده است که:

«هر که از شیعیان ما این زیارت و دعا را نزد قبر امیرمؤمنان علیه السلام یا قبر

یکی از ائمه‌ی معصومین علیهم السلام بخواند، خداوند این زیارت و دعای او را در

نامه‌ای از نور بالا برد و مهر حضرت محمد صلی الله علیه و آله را بر آن زند و باقی بماند

تا به حضرت مهدی علیه السلام تسلیم نماید و بشارت و تحیت به خواننده‌اش

نماید.»

اینک متن زیارت^۱:

---

۱. محدث قمی رحمته الله، صاحب مفاتیح این نسخه‌ی زیارت را از مصباح‌المتجهّد شیخ الطّایفه ابو جعفر محمد بن الحسن بن علی الطّوسی رحمته الله (متوفای ۴۶۰ هـ. ق) گرفته است. نسخه‌ی دیگر، کامل‌الزیارات است از ابوالقاسم جعفر بن محمد بن جعفر بن موسی بن قولویه قمی (متوفای ۳۶۷ یا ۳۶۸ هـ. ق) که قریب صد سال قبل از شیخ طوسی و حدود چهل سال بعد از غیبت کبری می‌زیسته است. هر دو نسخه در کمال اعتبار است؛ الا آن‌که کامل‌الزیارات تقدّم زمانی دارد.

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ^۱ وَحُجَّتُهُ عَلَى عِبَادِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا

«سلام بر تو ای امانت‌دار خدا در زمینش و حجت او بر بندگانش [سلام بر تو ای

امیرالمؤمنین. أَشْهَدُ أَنَّكَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، وَعَمِلْتَ بِكِتَابِهِ، وَاتَّبَعْتَ

امیرمؤمنان]. گواهی می‌دهم که تو در راه خدا چنان‌که باید جهاد کردی و به کتاب او (قرآن) رفتار کردی و از

سُنَنِ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ حَتَّى دَعَاكَ اللَّهُ إِلَى^۲ جَوَارِهِ، فَقَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ

سنت‌های پیامبرش صلی الله علیه و آله پیروی کردی تا این‌که خداوند تو را به جوار (رحمت) خویش دعوت فرمود و به

لَكَ كَرِيمٍ ثَوَابِهِ^۳ وَالزَّمَ أَغْدَانِكَ الْحُجَّةَ^۴ مَعَ مَا لَكَ مِنَ الْحُجَجِ الْبَالِغَةِ عَلَى جَمِيعِ

گزینش بهترین پاداش خویش برای تو جانت را گرفت و دشمنانت را با (وجود) حجت‌های رسایی که بر تمامی

خَلْقِهِ، اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ^۵ نَفْسِي مُطْمَئِنَّةً بِقُدْرِكَ، رَاضِيَةً بِقَضَائِكَ، مُوَلَّعةً^۶ بِذِكْرِكَ وَ

خلق خدا با تو بود به حجت ملزم کرد. خدایا، نفس مرا آرام به تهدیرت و خشنود به قضایت و حریص به ذکرت

دُعَائِكَ، مُحِبَّةً لَصَفْوَةٍ^۷ أَوْلِيَانِكَ، مُحَبُّوبَةً فِي أَرْضِكَ وَسَمَائِكَ، صَابِرَةً عَلَى نُزُولِ

و دعایت و دوست‌دار برگزیدگان دوستان و محبوب در زمین و آسمانت و شکستیا در مورد نزول

بَلَائِكَ، شَاكِرَةً لِفَوَاضِلِ نِعْمَاتِكَ^۸، ذَاكِرَةً لِسَوَائِغِ آثَانِكَ، مُشْتَاقَةً إِلَى فَرَحَةِ

بلایت و سپاس‌گزار در برابر نعمت‌های فروزت و متذکر عطایای فراوانت قرار ده و نیز مشتاق به شادگشتن دیدار

۱. در کامل و بحارالانوار ۱۰۰: ۲۶۴: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ... و بنا بر روایت اَبَسُ قُرَّة: ... وَحُجَّتُهُ أَشْهَدُ....

۲. کامل الزیارات: فِي جَوَارِهِ وَ قَبْضَكَ بِاخْتِيَارِهِ.

۳. خ. ل. بحار ۱۰۰: ۲۶۷.

۴. فِي قَتْلِهِمْ إِيَّاكَ مَعَ.

۵. خ. ل. بحار ۱۰۰: ۲۶۷: الْحُجَجِ الْبَالِغَةِ عَلَى عِبَادِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاجْعَلْ.

۶. در مصباح و بحار ۱۰۰: ۲۶۹: مُوَلَّعةً (بفتح اللام)، أَى حَرِيصَةً.

۷. مصباح: لَصَفْوَتِكَ أَوْلِيَانِكَ.

۸. نِعْمَاتِكَ.

لِقَائِكَ، مُتَرَوِّدَةً التَّقْوَى لِيَوْمِ جَزَائِكَ، مُسْتَنَّةً بِسُنَنِ أَوْلِيَائِكَ^۱، مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ

ثوابت و توشه گیر پرهیزکاری برای روز پاداش دادنت، پیروی کننده‌ی روش‌های دوستان و دوری‌گزیده از اخلاق

اَعْدَائِكَ، مَشْغُولَةً عَنِ الدُّنْيَا بِحَمْدِكَ وَ ثَنَائِكَ.»

دشمنانت، بی‌اعتنا به دنیا و مشغول به ستایش و ثنایت.»

سپس امام سجاده علیه السلام گونه‌ی خود را بر تربت پاک مولای متقیان علیه السلام نهادند و عرض کردند:

«اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْتَبِينَ^۲ إِلَيْكَ وَاهِلَةٌ، وَ سُبُلَ الرَّاعِبِينَ إِلَيْكَ شَارِعَةٌ، وَ

«خدایا، به راستی دل‌های فروتنان درگاهت به‌سوی تو حیران است و راه‌های مشتاقان به جانب تو باز است و

أَعْلَامُ الْقَاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَةٌ، وَ أَفْئِدَةُ الْعَارِفِينَ^۳ مِنْكَ فَارِعَةٌ، وَ أَصْوَاتُ

نشانه‌های قاصدان کویت آشکار و نمایان است و قلب‌های عارفان از تو ترسان و صداهای

الدَّاعِينَ إِلَيْكَ صَاعِدَةٌ، وَ أَبْوَابُ الْإِجَابَةِ لَهُمْ مُفْتَحَةٌ، وَ دَعْوَةُ مَنْ نَاجَاكَ

خوانندگان به طرف تو بلند است و درهای اجابت به رویشان باز و دعای آن‌کس که با تو راز گوید،

مُسْتَجَابَةٌ، وَ تَوْبَةُ مَنْ أَنَابَ إِلَيْكَ مَقْبُولَةٌ، وَ عِبْرَةٌ مَنْ بَكَى مِنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةٌ، وَ

مستجاب است و توبه‌ی آن‌که به درگاه تو باز گردد، پذیرفته است و اشک آن‌که از خوف تو گرید، مورد رحم است

الْإِغَاثَةُ^۴ لِمَنِ اسْتَعَاثَ بِكَ مَوْجُودَةٌ، وَ الْإِعَاثَةُ^۵ لِمَنِ اسْتَعَانَ بِكَ مَبْذُولَةٌ،

و فریادری تو برای کسی‌که به تو استغاثه کند، آماده و یاریات برای آن‌کس که از تو کمک خواهد، رایگان است

۱. فی بعض النسخ: بِسُنَنِ أَنْبِيَائِكَ.

۲. الْمُخْتَبِينَ (خ ل).

۳. الْوَاقِدِينَ إِلَيْكَ (خ ل).

۴. وَ الْإِسْتِغَاثَةُ (خ ل).

کامل‌الزیارات: وَ الْإِعَاثَةُ لِمَنِ اسْتَعَانَ بِكَ مَوْجُودَةٌ، وَ الْإِغَاثَةُ لِمَنِ اسْتَعَاثَ بِكَ مَبْذُولَةٌ.

بحارالأنوار ۱۰۰: ۲۶۴ و ۲۶۷: بالمعکس.

۵. وَ الْإِسْتِغَاثَةُ (خ ل).

وَعِدَاتِكَ لِإِعَادِكَ مُنْجَرَةً^۱، وَ زَلَلَ مِنْ اسْتِقَالَكَ مُقَالََّةً، وَ أَعْمَالَ الْعَامِلِينَ لَدَيْكَ

و وعده‌هایی که به بندگانت دادی، و فایش حتمی است و لغزش پوزش خواه تو بخشوده است و اعمال آنان که برای تو

مَحْفُوظَةٌ، وَ أَرْزَاقَكَ إِلَى الْخَلَائِقِ^۲ مِنْ لَدُنْكَ نَازِلَةً، وَ عَوَائِدَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ^۳

کار کنند، در نزد تو محفوظ است و روزی‌هایی که به آفریدگانت دهی، از نزد تو ریزان است و بهره‌های بیشتری

وَاصِلَةً، وَ ذُنُوبَ الْمُسْتَغْفِرِينَ مَغْفُورَةً، وَ حَوَائِجَ خَلْقِكَ عِنْدَكَ مَقْضِيَةً، وَ

هم به‌سویشان واصل و گناه آمرزش‌خواهان (از تو) آمرزیده است و حاجت‌های آفریدگانت نزد تو روا شده است و

جَوَائِزَ السَّائِلِينَ عِنْدَكَ مُوقَّرةً^۴، وَ عَوَائِدَ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَةً^۵، وَ مَوَائِدَ الْمُسْتَطْعِمِينَ

جایزه‌های سائلان در پیش تو وافر است و بهره‌های فزون پیاپی است و خوان‌های احسان برای طعام‌خواهان

مُعَدَّةً، وَ مَنَاهِلَ الظَّمَاءِ لَدَيْكَ مُتَرَعَّةً^۶.

آماده است و حوض‌های آب برای تشنگان از نزد تو لبریز است.

اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي، وَ اقْبَلْ ثَنَائِي^۷، وَ اجْمَعْ بَيْنِي وَ بَيْنَ أَوْلِيَائِي بِحَقِّ

خدایا، پس دعایم را مستجاب کن و ثنایم را بپذیر و گرد آور میان من و ائمتی معصوم (و دوستانم) به حق

مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ^۸، إِنَّكَ وَلِيُّ نَعْمَانِي، وَ مُنْتَهَى^۹ مُنَايَ، وَ

محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین که به راستی تویی صاحب نعمت‌هایم و منتهای آرزویم و سرحد

غَايَةَ رَجَائِي فِي مُتَقَلِّبِي وَ مَتَوَائِي.»

نهایی امیدم در بازگشتگاه و اقامتگاهم.

۱. کامل الزیارات و بحار و مصباح: مُنْجَرَةً.

۲. بحار: أَرْزَاقِ الْخَلَائِقِ.

۳. وَ عَوَائِدَ الْمَزِيدِ لَهُمْ مُتَوَاتِرَةً.

۴. مَوْفُورَةً.

۵. وَ عَوَائِدَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ وَاصِلَةً.

۶. وَ مَنَاهِلَ الظَّمَاءِ مُتَرَعَّةً.

۷. وَ أَغْطِنِي رَجَائِي وَ اجْمَعْ.

۸. عَلَيْهِمُ السَّلَامُ.

۹. وَ مُنْتَهَى رَجَائِي وَ غَايَةَ مُنَايَ فِي مُتَقَلِّبِي وَ مَتَوَائِي.

در ص ۳۷ چاپ جدید کامل الزیارات، این جملات آمده است:

«أَنْتَ إِلَهِي وَ سَيِّدِي وَ مَوْلَايَ، إِغْفِرْ لِي لِأَوْلِيَائِنَا، وَ كُفَّ عَنَّا أَعْدَائِنَا، وَ اشْغَلْهُمْ

«تویی معبود و آقا و مولای من. بیامرز (مراخ ل) و دوستان ما را و بازدار از ما دشمنانمان را و از آزار ما دور و

عَنْ أَدَانَا، وَ أَظْهِرْ كَلِمَةَ الْحَقِّ وَ أَجْعَلْهَا الْعُلْيَى، وَ أَدْحِضْ كَلِمَةَ الْبَاطِلِ وَ أَجْعَلْهَا

سرگرمشان کن و آشکار کن گفتار حق را و آن را برتر قرار ده و پامال کن و از میان بردار گفتار باطل را و آن را

السُّفْلَى، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»^۲

پست گردان که به راستی تو بر هر چیز توانایی.»

***

۱. إِغْفِرْ لِي لِأَوْلِيَائِنَا.

۲. در کامل الزیارات تمام شد؛ لکن کلماتی در بحارالانوار ۱۰۰: ۲۶۷، به نقل از فرحة النری با کامل و مصباح کمی فرق دارد.